

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု
လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးဆိုင်ရာ
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်

(အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်)

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်

ဥယျာဇဉ်

၂၀၁၈ ခုနှစ် အချက်အလက်များအရ နိုင်ငံသားတစ်ဦးလျှင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လွှတ်မှု (၀.၆၁) တန်သာရှိသော မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ဖန်လုံအိမ်ခြေမာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှုတွင် ထုတ်လွှတ်မှုပမာဏ အနည်းဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သတင်းအချက်အလက်၊ နည်းပညာစွမ်းဆောင်ရည်၊ ဘဏ္ဍာငွေအရင်းအမြစ်များနှင့် ပတ်သက် သည့်အခက်အခဲ စိန်ခေါ်မှုများအပြင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ၎င်း၏ နောက်ဆက်တွဲ ဖျက်အားပြင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များတွေ့ကြုံခံရမှုများကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု အမြင့်ဆုံး နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူများသည် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု များပြားစွာ တွေ့ကြုံခံစားရပါသည်။ သို့ရာတွင် ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် ကမ္ဘာ့ အပူချိန်ကို ၁.၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အောက် ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ သည် ၎င်း၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေး ဆောင်ရွက် မည့် ကတိကဝတ်များကို ရည်ရွယ်ချက် မြင့်မားစွာချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် INDC ကနဦး အစီရင်ခံစာပါ ကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသာမက ရှေ့လာမည့်ကာလများတွင် ဆောင်ရွက်မည့် ရည်မှန်းချက် ပိုမိုမြင့်မားသော ကတိကဝတ်များပါဝင်သည့် NDC အစီရင်ခံစာကိုလည်း ပြင်ဆင်လျက် ရှိပါသည်။

ကြွယ်ဝသည့် သဘာဝသယံဇာတများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ဖြင့် အဓိက ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲမွဲတေမှု တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ရေရှည်တည်တံ့ပြီး အားလုံးသာတူညီမျှ အကျိုးခံစားရရှိစေမည့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရရှိစေရေးတို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံသည် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် လူသားအားလုံး၏ ချမ်းသာသုခ ရရှိစေရေးအတွက် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ကြံ့ကြံ့ခံ ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်၍ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုနည်းသော လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာဝပြောသော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကို တည်ထောင်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ၊ မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီ အစဉ်များအပါအဝင် သင့်လျော်သည့် မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာမူဘောင်များကို ယခင်ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလအတွင်း ချမှတ်ကာ အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိပါသည်။ အဆိုပါ မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာမူဘောင်များသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ဆိုးကျိုးများကို ကြံ့ကြံ့ခံ ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်နိုင်ပြီး ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်ကာလ မျိုးဆက်များအတွက် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအပေါ် တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုရရှိစေမည့် အခြေခံကျဆုံး ယန္တရားတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံအလိုက် မတူညီသော အခြေအနေများအပေါ်မူတည်ပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် “မတူကွဲပြားသော ဝတ္တရားများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များအလိုက် အကောင် အထည်ဖော်ရမည့် ဘုံအခြေခံမှု”နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေး

လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရည်မှန်းချက်ပိုမိုမြင့်မားသော ကတိကဝတ်များကို အခိုင်အမာထပ်မံ သန့်ရှင်းပြုရင်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျှော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိစေရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၂) ခုတွင် INDC ကနဦးအစီရင်ခံစာထက် ပိုမိုကောင်းမွန်၍ အသေးစိတ် အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် များပါဝင်သည့် NDC အစီရင်ခံစာကို ပြုစုခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ NDC အစီရင်ခံစာကို “အားလုံးပါဝင်ရေး” မူဖြင့် သက်ဆိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီပေးသည့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အထောက်အပံ့များဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း ပြုစုခဲ့ရာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ စစ်အာဏာမသိမ်းမီ အစီရင်ခံစာကို အပြီးသတ် ပြုစုနိုင်ခဲ့ ပါသည်။

ကိုဗစ်-၁၉ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကူးစက်မှုနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ပြင်းထန်သော ဆိုးကျိုးများကြောင့် ဆိုဝါးစွာ ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရသည့် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေသည် စစ်အာဏာ သိမ်းမှုကြောင့် လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသည့် အကျပ်အတည်းများကို ပိုမိုပြင်းထန်ဆိုးဝါးစေခဲ့ သည်။ အဆိုပါ အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် အားလုံးသာတူညီမျှ အကျိုးခံစားရရှိစေပြီး ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးအတွက် အရှိန်ယူကာစ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် အခြေခံကောင်းများသည် ပျက်သုန်းခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေသည် ပိုမို ကျပ်တည်းလာ သည့်အပြင် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည်လည်း နှောင့်နှေး ဆုတ်ယုတ်လျက် ရှိပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ အကျပ်အတည်းပေါင်းစုံကြုံတွေ့နေရသော်ငြား နိုင်ငံသားအားလုံး၏ ကောင်းကျိုးအလို့ငှာ နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီသာမက နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်အတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းကျ ရွေးချယ်ထားသည့် လူထုကိုယ်စားလှယ်နှင့် တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ် များဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူမှ အပ်နှင်းသည့် အခွင့်အာဏာနှင့် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုသည့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ခုတည်းသော တရားဝင်အစိုးရဖြစ်သည့်အလျောက် “ပြည်သူ သာလျှင် တိုင်းပြည်၏ အင်အားဖြစ်သည်” ဟု ယုံကြည်လက်ခံလျက် NDC အစီရင်ခံစာပါ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများ ကို ပြည်သူဗဟိုပြုနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု ကတိပြုပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကတိကဝတ်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်သည် သာမက ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား အားလုံး၏ ကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ရသည်ဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကို မြင့်မားစေသည်ဟု ခိုင်ကျည်စွာ ယုံကြည်လက်ခံပါသည်။ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကြိုးစားအားထုတ်မှုအားလုံးသည် မိမိတို့ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒ သဘောထားသာမက ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ကြုံတွေ့နေချိန်တွင် လူသားကောင်းကျိုး

ဆောင်ရွက်မည့် ကွန်ဗင်းရှင်း၏ တန်ဖိုးအနှစ်သာရကိုလည်း ပုံဖော်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ NDC အစီရင်ခံစာသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တိုက်ဖျက်သည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုတွင် မျှတသည့် ကတိကဝတ်အဖြစ် စွမ်းဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ INDC ကနဦးအစီရင်ခံစာထက် ပိုမိုမြင့်မားသည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက် ရေးကတိကဝတ်များအပြင် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်အထိ အချိန်ကာလအလိုက် ဆောင်ရွက် သွားမည့် သိသာမြင်သာသည့် ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့လျော့ချမည့် ပမာဏများကိုလည်း NDC အစီရင်ခံစာ တွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့လျော့ချရာတွင် နိုင်ငံ၏ ကိုယ်ပိုင် စွမ်းဆောင် ရည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် ပမာဏနှင့် နိုင်ငံတကာ၏ အကူအညီ အထောက်အပံ့ရရှိပါက လျော့ချနိုင်မည့် ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့ ပမာဏများကိုလည်း NDC အစီရင်ခံစာတွင် ရှင်းလင်း တိကျစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ရည်မှန်းချက် ပြည့်ဝစေမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာ၊ စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှုနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေအပါအဝင် ဘဏ္ဍာငွေအထောက်အပံ့များရရှိပါက ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့ ပိုမိုလျော့ချမည့် လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း ကမ္ဘာ့မိသားစုကို အသိပေးထား ပါသည်။

ကမ္ဘာ့အပူချိန်ကို ၁.၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အောက် ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းချုပ်မည့် ပါရီ သဘောတူညီချက်၏ ရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်မီစေရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများသည် အကျိုးရှိထိရောက်စေမည်ဟု အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရက မြဲမြံစွာ ယုံကြည်ပါသည်။ ပြည်သူမှ အပ်နှင်းထားသည့် အခွင့်အာဏာ နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ တရားဝင်အစိုးရဖြစ်မှုကို ထပ်လောင်း အတည်ပြုလျက် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရင်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျော ညီထွေရှိစေရေး လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

လှော်
2/2/2022

ဒုဝါလရှီးလ
နိုင်ငံတော်ယာယီသမ္မတ
အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ အမှာစကား

ခေတ်မီတိုးတက်သည့် ယနေ့ကမ္ဘာကို ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသော သိသာထင်ရှားသည့် ဘေးအန္တရာယ်များအနက် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါနှင့် ဂေဟစနစ်ပျက်စီးမှုများအပြင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ၎င်း၏ နောက်ဆက်တွဲပြင်းထန်သည့်ဆိုးကျိုးများနှင့် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အချင်းချင်း စုစည်းဆောင်ရွက်ရန် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတိုင်းက မဖြစ်မနေ လိုအပ်လာကြပါသည်။ အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ်တွင် တည်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သည့်အပြင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ကပ်ရောဂါကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်း အကန့်အသတ်သာရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးရှုံးဆုံးမှု အမြင့်ဆုံးနိုင်ငံများထဲတွင် တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်လျက်ရှိနေ ပါသည်။

သို့သော် ကျယ်ပြောလှသည့် သစ်တောများနှင့် ကြွယ်ဝသည့် သဘာဝသယံဇာတ များကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် INDC ကနဦးအစီရင်ခံစာထက် ပို၍ရည်မှန်းချက်မြင့်မားသည့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကိုလျော့ချမည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံသည် စိတ်အား ထက်သန်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် တာဝန်သိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ သဘာဝအခြေခံ နည်းလမ်းများ အပါအဝင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လိုက်လျောညီထွေရှိစေမည့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် အကောင်အထည်ဖော်ကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိသည့် စီးပွားရေးကို တည်ဆောက်သွားရန် ကတိကဝတ်ပြုထားပါသည်။

မြန်မာပြည်သူများ၏ ကိုယ်စားနှင့် ၎င်းတို့မှ ပေးအပ်သည့် အခွင့်အာဏာကို အကောင် အထည်ဖော်သည့်အနေဖြင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ သယံဇာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် ကမ္ဘာ့အပူချိန်ကို ၁.၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အောက် ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် “အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးဆိုင်ရာ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီစဉ် (Nationally Determined Contributions- NDC)” ကို ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်စွာ ပေးပို့တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာတွင် မဟာဗျူဟာကျကျ ဆောင်ရွက်မည့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် တိကျသည့်အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်များ အပါအဝင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခိုင်မြဲသော ကတိကဝတ်များကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖော်ပြထား ပါသည်။ ၎င်း NDC အစီရင်ခံစာပါ ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့ လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို မိမိတို့ အစီစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါက ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန်ချိန် ၂၂၄ သန်း လျော့ချသွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံတကာမှ ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာ အထောက် အပံ့ရရှိပါက ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပမာဏ တန်ချိန်ပေါင်း ၄၁၃ သန်း လျော့ချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ လျော့ချမည့် ကာဗွန်ပမာဏများအရ

လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ပါက သင့်တင့်မျှတသည့်အပြင် သိသာထင်ရှားသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများနှင့် မြေပြိုခြင်းစသည့် ဆိုးဝါးပြင်းထန်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မကြုံစဖူး ပိုမို တွေ့ကြုံ ခံစားလာကြရသည်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသည့်အတိုင်း ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက်မှုနှင့် ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုတို့ တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်ခြင်း ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပိုမိုထိခိုက်ခံစားနိုင်မည့်အန္တရာယ် ပိုမို ကြီးမားလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများအတွက် နိုင်ငံတကာ အထောက်အပံ့အကူအညီ ရှာဖွေရေးသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အထူးပင် အရေးကြီးလာ ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို သိပ္ပံနည်းကျ နားလည်နိုင်ရေးနှင့် မိုးလေဝသအခြေအနေကို အဆင့်မြင့်မြင့် ခန့်မှန်းတွက်ချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင် ရည်ကို ခိုင်မာအားကောင်းစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုသည် ကမ္ဘာ့ရေးရာ ပြဿနာဖြစ်သည့်အတွက် အဆိုပါ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်နိုင်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအချင်းချင်း စုစည်းပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများကို ကမ္ဘာ့လုံးဆိုင်ရာ စုစည်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများ အဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာမိသားစု များသည် ၎င်းတို့ ကတိကဝတ်ပြုထားသည့် ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာအကူအညီများကို ပြည်တွင်းရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများသို့ မဖြစ်မနေ ထောက်ပံ့ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပြည်သူများအတွက် ချမ်းသာသုခ ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ရေးအတွက် သာယာဝပြောသော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကို သာမက၊ ရေရှည်တည်တံ့၍ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ် ခံနိုင်စွမ်းရှိသည့် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကိုပါ ပြန်လည် တည်ဆောက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံသည် မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်သာမက နိုင်ငံတကာမှ နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ပေးအပ်မည့် အထောက်အပံ့များကို ကြိုဆိုလက်ခံကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာတူးခေါင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန
အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျှော့ချရေး နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေး ဆိုင်ရာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (Nationally Determined Contributions - NDC) အစီရင်ခံစာ၏ အကျဉ်းချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှအတွင်း တည်ရှိ၍ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ကြွယ်ဝသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် ဂေဟစနစ်အမျိုးမျိုးပိုင်ဆိုင်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဧရိယာအားဖြင့် ၆၇၆,၅၇၅ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းပါသည်။ သို့သော်လည်း လူဦးရေ ၅၄.၈ သန်းရှိသော မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ထိခိုက်ခံစားလွယ်ဆုံး နိုင်ငံများအနက်မှ တစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးတွင် အပိုင်းကဏ္ဍတစ်ခုအနေနှင့် ပါဝင်သကဲ့သို့ ရာသီဥတုဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်ရေးအတွက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု နှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေး တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် သဘာဝအခြေခံသော ဖြေရှင်းနည်းများဆောင်ရွက်၍ ပြည်သူများနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအပေါ် ထိခိုက်မှု လျှော့နည်းစေရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ခံနိုင်မှုကို မြှင့်တင်ရန် နှင့် စီးပွားရေး လုံခြုံစိတ်ချရမှုရှိစေရန်တို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပြည်သူများ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလျှော့ချနိုင်ရန် နှင့် ပြည်သူများ ဆင်းရဲမွဲတေမှုမှ ရုန်းထွက်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့် လိုအပ်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ဗျူဟာကျကျရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကာ စိစစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မှန်လုံအိမ်ခြံမိတ်ငွေထုတ်လွှတ်မှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ် အချက်အလက်များအရ လူတစ်ဦးလျှင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်မှုမှာ ၀.၆၁ တန်သာ ရှိပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေအပေါ် အခြေခံ၍ NDC ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေနှင့် ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ ရန်ပုံငွေ နှင့် ဆောင်ရွက်မည့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချနိုင်မှုမှာ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၂၄၄ သန်း ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံတကာမှ ငွေကြေးနှင့်နည်းပညာအထောက်အပံ့ရရှိပါက ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချနိုင်မှုမှာ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၄၁၃ သန်းရှိပါသည်။ အဆိုပါ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာ နိုင်ငံ၏ အခြေအနေအပေါ် မူတည်၍ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးအားထုတ်မှုအတွက် ထင်ရှားသော ကတိကဝတ် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ INDC တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချနိုင်ရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချနိုင်ရေးအားထုတ်မှုတို့ကို အလေးထား ရေးဆွဲထားပါသည်။ NDC အစီရင်ခံစာ၌ INDC တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသော အားထုတ်မှုများအပေါ် တိုးမြှင့်ဖြည့်စွက်ရေးဆွဲပြီး၊ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ၏ ငွေကြေး နှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့များရရှိပါက ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု ရည်ရွယ်ထားသော အဓိကကဏ္ဍများဖြစ်သည့်

စွမ်းအင်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တောနှင့် အခြားကဏ္ဍများအတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ရည်မှန်းချက်များ ချမှတ် ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။

အမျိုးသားရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းမူဝါဒအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်မှု

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်သူလူထု ချမ်းသာသုခရရှိစေရေးနှင့် လုံခြုံစိတ်ချစွာ နေထိုင်နိုင်စေရေး အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များ၏ ချမ်းသာသုခရရှိရေးအတွက် ရေရှည်တည်တံ့သော၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုရှိသော၊ အားလုံးပါဝင်သော ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ပြီး ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့နည်းသည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာစေ ရေးဟူသော မဟာဗျူဟာရည်မှန်းချက်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆိုပါရည်မှန်းချက်အား အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ မဟာဗျူဟာလမ်းကြောင်း ၂ ခုနှင့်အညီ ဖွံ့ဖြိုးမှုဆောင်ရွက်ချက်များအား (အဓိကအားဖြင့် လူမှုရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍများ) ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

- (က) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများအား ကြုံကြုံခံနိုင်ရေးအတွက် ထိခိုက် လွယ်သော လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ၏ လိုက်လျောညီထွေ ရှိနိုင် စွမ်းကို တိုးမြှင့်လာစေရန်၊
- (ခ) လူထုနှင့်စီးပွားရေးကဏ္ဍများအားလုံး ဖွံ့ဖြိုးမှုအကျိုးကျေးဇူးများ သေချာစွာ ရရှိခံစား နိုင်ရန်အတွက် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချရေးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား သင့်လျော်သော ရေတို၊ ရေလတ်နှင့် ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် မူဝါဒများတွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ပြီး၊ အနာဂတ်တွင်လည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစား လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ 2030 Sustainable Development Goals (SDG) နှင့်အညီ ရေးဆွဲထားသည့် Myanmar Sustainable Development Plan (2018-2030) လမ်းညွှန်ချက်များ အောက်တွင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့်မူဝါဒများကို ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ထို့အပြင် အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးမူဝါဒ (၂၀၁၉)၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ (၂၀၁၉)၊ မြန်မာနိုင်ငံရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာ (၂၀၁၈-၂၀၃၀) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (၂၀၁၈-၂၀၃၀) တို့အား ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် အတည်ပြု ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ မူဝါဒ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ ငွေကြေး၊ စွမ်းဆောင်ရည်၊ နည်းပညာ နှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု စသည့် ကဏ္ဍအမျိုးမျိုးတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကို မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု မဟာဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (၂၀၁၈-၂၀၃၀) တွင် ဦးစားပေးကဏ္ဍ (၆) ခု ပါရှိပြီး ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေခြင်း၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုလျော့ချခြင်း နှင့် ကဏ္ဍစုံပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရေးတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဖော်ပြပါဦးစားပေး

ကဏ္ဍများအကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံသည် Strategies for Natural Resources Management and for Urban Low-Emissions and Climate Resilient Development ရေးဆွဲရန် အတွက် GCF Readiness support ကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးဆောင်ရွက်ချက်များ

NDC အစီရင်ခံစာ၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာအထောက်အပံ့များ ရရှိပါက ဆောင်ရွက်မည့် ရည်မှန်းချက်အနေဖြင့် ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် BAU (Business as Usual) scenario အရ ခန့်မှန်းထုတ်လွှတ်နိုင်သော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၂၉၇.၀၁ သန်း ထုတ်လွှတ်မှု မှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်မှုတန် ၁၄၄ သန်းကို လျှော့ချနိုင်မည်ဟု ရည်မှန်းထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင် (နေရောင်ခြည်နှင့် လေစွမ်းအင်) အသုံးပြုမှုအား ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ၅၃.၅% (၂၀၀၀ MW မှ ၃၀၇၀ MW) အထိတိုးမြှင့်၍၊ ကျောက်မီးသွေးသုံးစွဲမှုအား ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ၇၃.၅% (၇၉၄၀MW မှ ၂၁၂၀MW) အထိသို့လျှော့ချ၍ ဖော်ပြပါရည်မှန်းချက်ကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ၌ နိုင်ငံ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ရည်မှန်းချက်အနေဖြင့် BAU ပမာဏမှ ၂၀၃၀ ခုနှစ် တွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၁၀၅.၂၄ သန်းလျှော့ချသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတကာအထောက်အပံ့များ ရရှိပါက ဆောင်ရွက်မည့် ရည်မှန်း ချက်အဖြစ် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်မှုတန် ၁၀.၄ သန်းကို ၂၀၂၁-၂၀၃၀ ကာလအတွင်း လျှော့ချနိုင်မည်ဟု ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း နှင့် သီးနှံသစ်တောရောနှော စိုက်ပျိုးခြင်းကို အားပေးခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အပင်အရိပ်ဖုံးအုပ်မှု ၁၀% ထက် လျော့နည်းသော စိုက်ပျိုးမြေ ၂၇၅,၀၀၀ ဟက်တာအား ပျမ်းမျှ အပင်ဖုံးအုပ်မှုဧရိယာ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဖော်ပြပါ ကနဦးရည်မှန်းချက် အား အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်၍ အဆိုပါရည်မှန်းချက်အား မြှင့်တင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

သစ်တောမြေနှင့်အခြားမြေအသုံးချမှုကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံတကာအထောက်အပံ့များ ရရှိပါက ဆောင်ရွက်မည့် ရည်မှန်းချက်အဖြစ် ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှု ၅၀% လျှော့ချ၍၊ ရလဒ်အနေနှင့် စုစုပေါင်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၂၅၆.၅ သန်းအား ၂၀၂၁-၂၀၃၀ ကာလအတွင်း လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ရည်မှန်းချက် အနေဖြင့် ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှု ၂၅% လျှော့ချ၍၊ ရလဒ်အနေနှင့် စုစုပေါင်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၁၂၃.၆ သန်းလျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို ၅.၁ သန်း ဖြန်းဖြူးခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ၂၀၂၁-၂၀၃၀ ကာလအတွင်း စုစုပေါင်း ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု အနီးစပ်ဆုံးတန် ၅.၉၉ သန်းလျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ လျှော့ချနိုင်မည့်ပမာဏမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၄.၇၃ သန်းမှာ ကာဗွန်မျှချေဖြစ်ပြီး တန် ၁.၂၆ သန်းမှာ NDC တွင် ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရိုးရာမီးဖိုများအား LPG အခြေခံမီးဖိုများအစားထိုး

အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ထင်း နှင့် မီးသွေး အသုံးပြုမှုမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုအား လျှော့ချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ရည်မှန်းချက်အနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမှ LPG မီးဖို ၁ သန်း ဖြန့်ဖြူးသွားမည်ဖြစ်ပြီး ရလဒ်အနေနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် တန် ၁၄.၉၄ သန်း အား ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားအဆင့် ကျေးလက်မီးလင်းရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက် ရှိသော ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်မှ နှစ်စဉ်လျှပ်စစ်စွမ်းအားထုတ်လုပ်မှုသို့ ၁၆၆.၄ MW ပံ့ပိုးလျှက် ရှိပါသည်။ အဆိုပါပမာဏမှ ၄၄.၄၁ MW မှာ ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် Mini-grids မှရရှိပြီး၊ လူဦးရေ ၁.၈ သန်းအတွက် off-grid အနေဖြင့်ပံ့ပိုးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ဒီဇယ်အင်ဂျင် အသုံးပြုခြင်း နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက စုစုပေါင်းကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၅၆၄,၀၁၁ အား ၂၀၃၀ခုနှစ် တွင်ဖယ်ရှားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရမှ mini-grid development အတွက် conditional target အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ကျေးလက်လူဦးရေ ၃.၆ သန်းအတွက် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် တိုးမြှင့်လာ မည်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တန် ၀.၈၇၄ သန်းလျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ NDC Unconditional Target တွင် ကျေးလက်လူဦးရေ ၂.၇ သန်းမှ ပြန်လည် ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် mini-grid (၆၆.၆၂ MW) ရရှိပြီး ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်မှုတန် ၀.၇၁၉ သန်း ၂၀၃၀ တွင် လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် စွမ်းအင်အကျိုးရှိစွာအသုံးချရေးအတွက် ကဏ္ဍများစွာတွင် စတင်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြို့ပြဧရိယာနှင့် စက်မှုကဏ္ဍတိုးတက်လာခြင်းအား ထည့်သွင်းစဉ်းစား ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် စွမ်းအင်အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုမှုတိုးတက်ရေးအတွက် လူနေအိမ် ကဏ္ဍမှ ၇.၈ %၊ စက်မှုကဏ္ဍမှ ၆.၆၃ %၊ စီးပွားဖြစ်ကဏ္ဍမှ ၄ % နှင့် အခြားကဏ္ဍများမှ ၁.၃၆ % အား ၂၀၃၀ တွင် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ စွမ်းအင်အကျိုးရှိစွာ အသုံးချမှုအတွက် မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်မှာ ၂၀၃၀ အရောက်တွင် ၂၀% အထိ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကဏ္ဍမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချနိုင်မှုမှာ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်း Conditional Energy Efficiency Target အနေဖြင့် တန် ၀.၁၃၃ သန်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် ကဏ္ဍများအတွက် active and passive energy, heating and cooling standards and technology ၏ အခြေခံ အချက်အလက် များ နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချနိုင်ရေး လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် အထောက်အပံ့များ လိုအပ် ပါသည်။

ဖော်ပြပါကဏ္ဍအလိုက်ရည်မှန်းချက်များနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံသည် မြို့နယ်အရွယ်အစား မျိုးစုံတို့ကို ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုနည်းသောမြို့ပြဖွံ့ဖြိုးမှုပုံစံ နှင့် ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်သော မြို့ပြနမူမာပုံစံ အဖြစ် မြှင့်တင်နိုင်ရန် ဘက်စုံသဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အစီအစဉ်ဦးတည်ချက်များ တိုးမြှင့်နိုင်ရန် အထောက်အပံ့များကို ကြိုဆိုလျက်ရှိပါသည်။ မြို့ပြများသည် ၂၉% သောလူဦးရေ နေထိုင်ရာ နေရာဖြစ်ပြီး၊ လုံခြုံရေး၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်ရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှင်သန်နိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး

အတွက် ဆုံးရှုံးမှုမရှိပဲ အကျိုးရှိသောကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု ဖြစ်စေရေးတို့ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အတူ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုန်းလမ်း၊ ရေကြောင်းနှင့်လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတို့မှ မှန်လုံအိမ် ဓါတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချနိုင်ရေး စိတ်အားထက်သန်စွာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကြိုးစား လျှက်ရှိပါသည်။ ဦးစားပေးအနေနှင့် လျှပ်စစ်မော်တော်ကားအသုံးပြုရေး၊ A Shipping Energy Efficiency Management Plan (SEEMP) နှင့် a Green Shipping Strategy တို့ရေးဆွဲရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား လိုက်လျောညီထွေရှိမှု ဆောင်ရွက်ချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုဒဏ်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်မားမှုအရ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား လိုက်လျောညီထွေရှိမှု ဆောင်ရွက်ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ NDC ၏ အဓိက ဦးစားပေးဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား လိုက်လျောညီထွေရှိမှုအစီအစဉ်ကို စတင်မှာ ဖြစ်ပြီး ကဏ္ဍလိုက်အပေါ်အခြေခံဦးတည်မှုဖြင့် မှန်ကန်သော လူထုအခြေပြုနှင့် ဂေဟစနစ်အခြေပြု လိုက်လျောညီထွေရှိမှု အတိုင်းအတာများအား သတ်မှတ်အားပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံ၏ ထိခိုက်လွယ်သော လူထုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဂေဟစနစ်များအား ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်အောင် တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုမဟာဗျူဟာတွင် သတ်မှတ်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံ လူမှုစီးပွား ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်သည့် ကဏ္ဍများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေး၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်၊ ကျမ်းမာရေး၊ ဘေး အန္တရာယ်၊ မြို့ပြအစီအစဉ်များ တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေး၊ သင်တန်း နှင့် သုတေသန လုပ်ငန်းများမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးရလဒ်များအား နားလည်ရန် နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် ရေးအတွက် ပြည်သူများ၏စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အသိပညာ အားပေးရန် အဓိကပန်းတိုင်တို့ဖြစ် ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကျေးလက်အစားအစာဖူလုံစေရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း တို့အား အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ရာသီဥတုအားကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်သောထုတ်လုပ်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍတို့တွင် ရာသီဥတုဒဏ်ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်သောထုတ်လုပ်မှု နှင့် ရာသီဥတု အား ကောင်းစွာတုံ့ပြန်နိုင်မှုတို့အတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအတူဈေးကွက်နှင့် ကုန်ပစ္စည်းအသစ်များ ဖွံ့ဖြိုးမှုအားပေးစေသော အရင်းအမြစ် အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုခြင်းနှင့် ကာဗွန် လျော့ချနိုင်သော အလေ့အကျင့်များ မြှင့်တင်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကာဗွန်စုတ်ယူ နိုင်မှုကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်အတူ ဒေသခံပြည်သူများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏ လူမှုဘဝနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ကို အထောက်အပံ့ရရှိစေရန် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ နှင့် ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုအားကောင်းစေသော ရေရှည်တည်တံ့သော သဘာဝအရင်းအမြစ် များစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ထိစပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်သူလူထုနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍမှ ရာသီဥတုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်စေသော ဘေး အန္တရာယ်ရှိမှုနှင့် COVID-19 အပါအဝင် ကျန်းမာရေးသက်ရောက်မှုများအား တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းအားနှင့်

ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်မှု သေချာစေရန်နှင့် ကျန်းမာသော လူမှုအသိုက်အဝန်းတစ်ခု ထူထောင်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသောကျန်းမာရေး၊ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု၊ စီးပွားရေးနှင့် စီးပွားရေးမဟုတ်သော အကြောင်းအရာတို့၏ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုလျှော့ချနိုင်ရေးတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူမှုနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် လုံခြုံစေရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့စေရန်အကူအညီဖြစ်ပြီး၊ ရာသီဥတုဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်သော လမ်းကြောင်းတစ်ခုပေါ်သို့ ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါစနစ်သည် တစ်ဦးချင်း၊ အိမ်ထောင်စုများ၊ အမျိုးသားအဆင့်နှင့် ဒေသခံများမှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်စေသော ဘေးအန္တရာယ်တုံ့ပြန်မှုမှာ နေသားကျပြောင်းလဲနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်သူများ နေထိုင်အသက်ရှင်နိုင်ရန် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ပြီး၊ အားလုံးပါဝင်သော ရေရှည်တည်တံ့သည့် မြို့ရွာများတည်ဆောက်ရေးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြို့ပြအစီအစဉ်၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အဦး နှင့် အဆောက်အဦးပုံစံများသည် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်သော မြို့ရွာတည်ဆောက်ရေးအတွက်အဓိကဖြစ်ပါသည်။

ပညာရေး၊ သိပ္ပံနည်း နှင့် နည်းပညာလွှဲပြောင်းမှုတို့တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် လိမ္မာပါးနပ်၍၊ ဗဟုသုတကြွယ်ဝသော ရာသီဥတုကို တုံ့ပြန်နိုင်သည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်ဆောက်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ စွမ်းဆောင်ရည်အကန့်အသတ်ရှိမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သိသာသော အကြောင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း လုပ်ငန်းများမှာ ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အမျိုးမျိုးသော ပထမအဆင့်၊ ဒုတိယအဆင့်၊ တတိယအဆင့် နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများတွင် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုများ တိုးမြှင့်နိုင်ရန် အထောက်အပံ့များ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အတူ ရာသီဥတုနှင့်သင့်လျော်သော နည်းပညာလွှဲပြောင်းမှုမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်မှုအတွက် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ပြီး၊ ဒေသတွင်း အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးနိုင်မှုတို့ကို မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် ဦးတည်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်ခံစားရမှု လျှော့ချရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction -MAPDRR) တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်ခံစားရမှု လျှော့ချရေးအတွက် ကဏ္ဍ (၇) ခုချမှတ်ထားပါသည်။ မှန်တိုင်းများ ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ရေကြီးမှု၊ မြေပြိုမှု၊ အပူလှိုင်းများဖြစ်ပေါ်မှု၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် မြင့်တက်လာမှု ကဲ့သို့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပွားမှု အကြိမ်မြင့်မားလာခြင်း နှင့် ပိုမိုပြင်းထန်လာခြင်း တို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် MAPDRR ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံတကာအထောက်အပံ့များ လိုအပ်လျက်ရှိပြီး ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများကို လျှော့ချနိုင်ရန် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များ၊ ရာသီဥတုရှေ့ပြေးခန့်မှန်းချက်များဆိုင်ရာ နည်းပညာ နှင့် ကိရိယာများကို မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခြင်းတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းမူဘောင်

NDC အစီရင်ခံစာရေးဆွဲရာတွင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်စပ်ပါတ်သက်သူများနှင့်အတူ မူဝါဒအဆင့်အထိ ပါဝင်စေရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့်အထိ ဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယသမ္မတဦးဆောင်သော အမျိုးသားအဆင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီမှ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလုပ်ငန်းများအား ကြီးကြပ်ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဖော်ပြပါကော်မတီတွင် သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အတွင်းရေးမှူးအခန်းကဏ္ဍအနေ ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့်ပါတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့အကြား ညှိနှိုင်းခြင်း၊ လွယ်ကူချောမွေ့ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနသည် UNFCCC နှင့် the Green Climate Fund တို့အတွက် ဆက်သွယ် ရမည့် အစိုးရဝန်ကြီးဌာနဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကဏ္ဍအစုံဖြစ်သော စွမ်းအင်၊ ကုန်လမ်း၊ ရေလမ်းပို့ဆောင်ရေး၊ သစ်တော ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အာဆီယံ ဒေသတွင်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမူဘောင်တာဝန်များနှင့် ကိုက်ညီစေရေးအတွက် စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်း နှင့် အတည်ပြုခြင်း (MRV) စနစ် ကို တည်ဆောက်လျက်ရှိပါသည်။ MRV စနစ်သည် နိုင်ငံအတွက် ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေး ဆောင်ရွက်မှုများ ဖြစ်သော (၁)နိုင်ငံ၏ မှန်လုံအိမ်ထုတ်လွှတ်မှု တွက်ချက် နိုင်ရန်အတွက် သတင်းအချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း၊ (၂) NDC အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် လိုအပ်သော Biennial Transparency Reports (BTR) ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အတွက် အချက်အလက် စုဆောင်းခြင်း၊ (၃) လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များ (ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်) သတ်မှတ်ခြင်းတို့အတွက် ပံ့ပိုးနိုင်ရန် မျှော်လင့်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် Paris Rule Book တွင် ပြဒါန်းချက်အရ Global Stock-taking process အတွက် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် Biennial Update Report နှင့် Biennial Transparency Report (BTR) ကို ၂၀၂၄ မတိုင်မီ တင်သွင်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ The Global Stock Take တိုးတက်မှုမှာ အောက်ဖော်ပြပါတို့အပေါ်အခြေခံ၍ အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ငွေကြေး၊ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှုတို့အတွက် ပံ့ပိုးမှုရရှိမှု အပေါ် မူတည်ပါသည်။
- (ခ) နိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် NDC အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်၏ ရန်ပုံငွေထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသော်လည်း နိုင်ငံ၏ conditional targets အောင်မြင်နိုင်ရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျှော့ချရေး ပူးတွဲအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော စီမံကိန်းများဖော်ထုတ်နိုင်ရန် နှင့် COVID-19 ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့်ဆက်နွှယ်သော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေ ရှိစေသော ဆောင်ရွက်ချက်များအတွက် နိုင်ငံတကာ၏ငွေကြေး အထောက်အပံ့များ အဓိကလိုအပ်ပါသည်။ NDC target များ ပြီးမြောက်အောင်မြင်စေရန် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည် နည်းပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု အထောက်အပံ့များလဲ ရှာဖွေလျှက်ရှိပါသည်။

Photo: Indawgyi Wildlife Sanctuary ©The Shutterbug

Contact:

Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation,
National Unity Government
The Republic of the Union of Myanmar
Website: <https://monrec.nugmyanmar.org/>